

Cecilka 2019 Křížovka o koních

Rekvizity: noviny, tužka, bílá tabule s předkreslenou doplňovačkou, fixa.

Děti jsou na pódiu, děti a učitelky zpívají píseň *Kdo si zpíval, když měl hlad – Cecilka Ředitelka vítá rodiče a další diváky.*

Volně přichází B, s tužkou a sudoku na papíru (klidně noviny Metro).

B: ... takže, když je trojka tady, nemůže být tady..., ale... mohla by být tady!

Z druhé strany přichází A, sleduje B.

A: Ahoj, řešíš sudoku?

B: Nazdar! Jo, to mě baví.

A: A co křížovky a doplňovačky?

B: Ty jsou taky prima: luštíš, luštíš, vyjde ti tajenka a je po tajnosti!

A: Tak mám pro tebe návrh: nech sudoku najindy a pojď vyluštit tuhle doplňovačku. Teda, pokud máš rád koně...

B: Že váháš! Hned bych nasedl a cválal prérií jako indián (*na místě naznačuje, s indiánským pokřikem*). Nebo jako kovboj (*točí lasem...*) Nebo jako kníže Václav (*zpomalí, za jízdy důstojně drží kopí*). Nebo jako pan president Masaryk (*zasní se, důstojně nandá na hlavu pomyslný klobouk a s mírným pohybem v sedle zpívá první frázi písně*) Ach synku, synku, doma-li jsi.

A: No to je výborné, že si zpíváš, protože všechny naše nápovědy budou z písniček.

B: Aha, ale v Ach synku, synku, myslím, žádný kůň není?!

A: Já vím. Tady máš fixu a poslouchej první písničku, tam bude koní dost.

*A i B mírně ustupují, **děti zpívají Prší, prší** (podle Kmentová: Slovo, slůvko, slovíčko...)*

A i B se vrací k doplňovačce.

B: Tuhle písničku znám, ale nevím, jestli jsem si všechno zapamatoval. *Obrací se na děti.* Vy jste toho zpívali!

A: Tak tady je hádanka pro první slovo: jaká část domu je moc důležitá, když prší?

B: Hm... Napadá mě střecha. *Přistupuje k tabuli hláskuje, zkouší, jestli se slovo vejde do políček.* S-T-Ř-E-CH-A, to nejde, to je moc dlouhé. Tak možná okap! O-K-A-P! To je akorát! *Píše OKAP.*

A se obrací k dětem: Děti, co jste měly k obědu?

Děti: xyxyxyxyxyx

B: To bylo určitě dobré, ale koně to žrát nemůžou. Koním se dává třeba seno, mrkev, jablka, suchý chleba...

A: ... a ještě něco, co se bude hodit do doplňovačky a o čem zpívá další písnička.

*A i B mírně ustupují, **děti zpívají Já mám koně (dvě sloky).***

B: Super. Do křížovky přijde JETEL nebo OVES. Vyzkouším to: J-E-T-E-L to nejde, O-V-E-S! Čtyři písmena, to je akorát! *Píše.*

A: Byl jsi někdy v Třeboni?

B: Jasně: krásné náměstí, zmrzlina, za Třeboní veliký rybník se spoustou kaprů...

A: A okolo Třeboně...?

B: Jó, okolo Třeboně se super jezdí na kole, protože je to rovinka, akorát tam žerou komáři...

A: A ještě něco o-ko-lo Tře-bo-ně??

B: *nechápavě hledí...*

A: Tak ti děti napoví.

A i B mírně ustupují, děti zpívají Okolo Třeboně.

B: Na tuhle písničku bych málem zapomněl. A jaká je z ní hádanka?

A: Kam tě koně ponosou, až se napasou?

B: To je jednoduché: domů! *Píše.* Jenom nechápu, proč mají dostat oves jen kobyly. Proč ne klisny, hříbata, valaši?

A: Aha, já ti rozumím, ale nejsem si jistý, jestli nám teď rozumí děti. *Obrací se k dětem.* Když se narodí kůň, říkáme mu...

B: Teď budu napovídat já: H-Ř-Í-B-J-E.

Děti: Hříbě.

A: Když je to koňská holka a vyroste na slečnu, tak je to...

B: K-L-I-S-N-A.

Děti: Klisna!

A: Když se z ní stane maminka, tak je to...

B: K-O-B-Y-L-A

Děti: Kobyla!

A: Tátovi-koni se říká...

B: H-Ř-E-B-E-C

Děti: Hřebec!

A: Výborně! A neplette si to s hřebíkem nebo s hříbkem! A takový silný, statný kůň-děda je...

B: V-A-L-A-CH

Děti: Valach.

A: Tak jsme to probrali, ale stejně nevíme, proč mají dostat oves hlavně ty kobyly...

B: Asi proto, že jsou tak hodné a v klidu mě donesou domů.

A: Nejspíš máš pravdu. To totiž žil v Třeboni jiný mladý pán a ten měl koně z divokých vajec!

B: Děláš si legraci! Z vajec se líhnou ptáci, třeba kuřata. Ne koně!

A: Jistě, JAKO z divokých vajec.

B: No, a co ty koně vyváděli?

A: Tak poslouchej.

A i B mírně ustupují, děti zpívají Když jsem já jel za mou milou na Blata.

B: Chudák! Chtěl jet na návštěvu a takhle třikrát dopadl!

A: A pamatuješ si, kam spadl potřetí?

B *tiše a s počítáním na prstech*: Poprvé do bláta, podruhý do strouhy... Nahlas: potřetí do řeky!

A: Tak můžeš psát do křížovky: ŘEKA!

B *píše*. A jestlipak víš, že kůň spí ve stoje?

A: Ano, to vím. Konec konců má čtyři nohy, třeba jako židle... Ta si taky na noc nejde lehnout...

B: Počkej, židle přece nespí!

A: No, tak, básnický řečeno, by klidánko mohla spát i židle. Poslouchej, co všechno usne, když se tomu hezky zazpívá.

A i B mírně ustupují, děti zpívají **Až, chlapečku, zavřeš víčka (J. Seifert, p. Jurkovič)**

B *trochu rozespale*: Takové spaní bych si nechal líbit.

A: Jen jestli jsi nezaspal slovo do křížovky!

B *se probere a zbystří*.

A: Jediné, co bylo v písničce k jídlu, byly...?

B: Borůvky! *Píše*.

A: Kůň byl dřív jediný dopravní prostředek. Tipni si, kdo třeba na něm jezdil?

B: Rytíři, králové, princové, poslové, ale i sedláci...

A: ... a vojáci!

B: Určitě, bez koní by se armáda moc nehnila.

A: A na jednoho vojenského koně se vzpomíná ještě dnes.

B: Vážně? Co mimořádného ten kůň udělal?

A: No, on spíš něco mimořádného zažil. Poslouchej!

A i B mírně ustupují, děti zpívají **Jen kůň viděl ten zázrak.**

B: Je mi to jasné. To byl kůň svatého Martina!

A: Výborně, tak zkus, jestli se svatý Martin vejde do křížovky.

B *hláskuje a píše*.

A: A když už jsme u těch starých časů: víš, co mělo každé pořádné město kolem dokola?

B: Hradby! Někdy i s příkopem.

A: A do města se vcházelo...?

B: ... dveřmi ... né, vraty!

A: Ale né, ještěže mají děti pro tebe poslední nápovědu.

A i B mírně ustupují, děti deklamují **Otvírejte prašnou bránu (V. Fišer, in Jiřina Rákosníková: Hrajeme si u maminky)**

B: Jistě, vcházelo a vjíždělo se branou! A brána patří do křížovky? *Jde psát*.

A: Ano. A teď už bychom měli vidět i tajenku. Tak co ti vyšlo?

